

Ustavni zakon št. 1 z dne 31. 1. 1963¹
Posebni statut Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine

Kazalo

PRVI NASLOV
USTANOVITEV DEŽELE

1. člen.....	1
2. člen.....	1
3. člen.....	1

DRUGI NASLOV
PRISTOJNOSTI DEŽELE
Prvo poglavje
Zakonodajne pristojnosti

4. člen.....	1
5. člen.....	2
6. člen.....	3
7. člen.....	3

Drugo poglavje
Upravne pristojnosti

8. člen.....	3
9. člen.....	3
10. člen.....	3
11. člen.....	4

TRETJI NASLOV
DEŽELNI ORGANI – USTANOVITEV IN PRISTOJNOSTI
Prvo poglavje
Deželni organi

12. člen.....	4
---------------	---

Drugo poglavje
Deželni svet

13. člen.....	5
14. člen.....	5
15. člen.....	6
16. člen.....	6
17. člen.....	6
18. člen.....	6
19. člen.....	6
20. člen.....	6
21. člen.....	7

¹ Objavljen v Uradnem listu št. 29 z dne 1. 2. 1963.

Posebni statut Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine

22. člen.....	7
23. člen.....	7
Tretje poglavje Naloge deželnega sveta	
24. člen.....	7
25. člen.....	8
26. člen.....	8
Četrto poglavje Oblikovanje deželnih zakonov	
27. člen.....	8
28. člen.....	8
29. člen (RAZVELJAVLJEN).....	8
30. člen (RAZVELJAVLJEN).....	8
31. člen.....	9
32. člen.....	9
33. člen (RAZVELJAVLJEN).....	9
Peto poglavje Predsednik dežele in deželni odbor	
34. člen.....	9
35. člen (RAZVELJAVLJEN).....	10
36. člen (RAZVELJAVLJEN).....	10
37. člen (RAZVELJAVLJEN).....	10
38. člen (RAZVELJAVLJEN).....	10
39. člen (RAZVELJAVLJEN).....	10
40. člen.....	10
41. člen.....	10
Šesto poglavje Naloge predsednika dežele	
42. člen.....	11
43. člen (RAZVELJAVLJEN).....	11
44. člen.....	11
45. člen.....	11
Sedmo poglavje Naloge deželnega odbora	
46. člen (RAZVELJAVLJEN).....	11
47. člen.....	12
ČETRTI NASLOV FINANCE – JAVNO DOBRO IN DEŽELNO PREMOŽENJE	
48. člen.....	12
49. člen.....	12

Posebni statut Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine

50. člen.....	12
51. člen.....	13
52. člen.....	13
53. člen.....	13
54. člen.....	14
55. člen.....	14
56. člen.....	14
57. člen.....	14
PETI NASLOV NADZOR NAD DEŽELNO UPRAVO	
58. člen.....	14
ŠESTI NASLOV LOKALNE UPRAVE	
59. člen.....	15
46. člen (RAZVELJAVLJEN).....	15
SEDMI NASLOV ODNOSI MED DRŽAVO IN DEŽELO	
61. člen.....	15
62. člen.....	15
OSMI NASLOV DOPOLNILNE, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	
63. člen.....	16
64. člen.....	16
65. člen.....	16
66. člen.....	16
67. člen.....	16
68. člen.....	17
69. člen.....	17
70. člen.....	17

PRVI NASLOV
USTANOVITEV DEŽELE

1. člen

Furlanija - Julijska krajina se v skladu z ustavnimi načeli in na podlagi tega statuta ustanovi kot avtonomna dežela s pravno osebnostjo v okviru enotnosti Italijanske republike, ki je ena in nedeljiva.

2. člen

Dežela obsega ozemlje sedanjih pokrajin Gorica, Videm, Pordenone in Trst.²

Glavno mesto dežele je Trst.

Ob upoštevanju predpisov o uporabi državne zastave ima dežela svoj prapor in svoj grb, ki ju z uredbo potrdi predsednik republike.

3. člen

V deželi se priznavajo enake pravice in enaka obravnava vseh državljanov, ne glede na njihovo jezikovno pripadnost, z varstvom njihovih etničnih in kulturnih posebnosti.

DRUGI NASLOV
PRISTOJNOSTI DEŽELE

Prvo poglavje
Zakonodajne pristojnosti

4. člen

Dežela ima v skladu z ustavo, splošnimi načeli pravnega reda Republike,³ temeljnimi pravili družbenogospodarskih reform in mednarodnimi obveznostmi države ter ob upoštevanju državnih interesov in interesov drugih dežel zakonodajno pristojnost na naslednjih področjih:

- 1) ureditev deželnih uradov in zavodov ter delovnopравни status in plačni položaj zaposlenih;
- 1 bis) ureditev lokalnih uprav in njihovih delov;⁴
- 2) kmetijstvo in gozdovi, bonifikacije, določitev najmanjših obdelovalnih površin, komasacija, namakanje, melioracije kmetijskih in drugih zemljišč, živinoreja, ribogojstvo, gorsko gospodarstvo, gozdarska služba;
- 3) lovstvo in ribolov;
- 4) pravice do skupnega užitka zemljišč;
- 5) vzpostavitev in vodenje zemljiške knjige;
- 6) industrija in trgovina;
- 7) obrt;

² Ta odstavek je bil spremenjen s prvim odstavkom 1. člena Ustavnega zakona št. 1 z dne 28. 7. 2016.

V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo prvega odstavka 2. člena:

»2. člen

Dežela obsega ozemlje sedanjih pokrajin Gorica in Videm ter občin Trst, Devin - Nabrežina, Repentabor, Milje, Dolina in Zgonik.«.

³ Besede »pravnega reda države« so bile na podlagi črke b) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedami »pravnega reda Republike«.

⁴ Ta točka je bila dodana s prvim odstavkom 5. člena Ustavnega zakona št. 2 z dne 23. 9. 1993.

- 8) tržnice in sejmi;
- 9) prometna, komunalna in druga javna infrastruktura lokalnega in deželnega pomena;
- 10) turizem in hotelirstvo;
- 11) prevoz z žičniškimi napravami, avtobusni, tramvajski in trolejbusni prevoz deželnega pomena;
- 12) urbanizem;
- 13) mineralne in termalne vode;
- 14) kulturna, rekreativna in športna društva ter muzeji in knjižnice lokalnega in deželnega pomena.

5. člen

Dežela ima ob upoštevanju splošnih omejitev iz 4. člena in v skladu s temeljnimi načeli, ki jih državna zakonodaja določa za posamezna področja, zakonodajno pristojnost na naslednjih področjih:

- [1] izvolitev deželnega sveta na podlagi načel iz drugega poglavja tretjega naslova;]⁵
- 2) ureditev instituta referendumu iz 7. in 33. člena;
- 3) uvedba deželnih javnih dajatev po 51. členu;
- [4] ureditev nadzornih postopkov po 60. členu;]⁶
- [5] ureditev občin in njihovih delov;]⁷
- 6) javne podporne in dobrodelne ustanove;
- 7) ureditev in izvajanje javnih storitev deželnega pomena;
- 8) ureditev hranilnic in kmečkih posojilnic ter lokalnih in deželnih zavodov za financiranje gospodarskih dejavnosti v deželi;
- 9) ustanovitev in ureditev lokalnih in deželnih organizacij za načrtovanje gospodarskega razvoja;
- 10) rudniki, kamnolomi in šotišča;
- 11) razlastitve v javno korist z izjemo del, katerih izvedba bremeni državo;
- 12) pomorske priobalne povezave med deželnimi pristanišči;
- 13) lokalna, mestna in podeželska policija;
- 14) izkoriščanje javnih voda, z izjemo velikih odvodnikov; vodna infrastruktura četrte in pete kategorije;
- 15) obrtno in poklicno izobraževanje po obveznem šolanju; pomoč pri šolanju;
- 16) higiena in zdravstvo, zdravstvena in bolnišnična oskrba ter zdravljenje oseb s telesno in duševno motnjo;
- 17) zadružništvo in nadzor nad zadrugami;
- 18) javna stanovanjska gradnja;⁸

⁵ Ta točka je bila razveljavljena s črko c) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

⁶ Ta točka je bila razveljavljena s črko a) prvega odstavka 9. člena Ustavnega zakona št. 1 z dne 26. 1. 2026.

⁷ Ta točka je bila razveljavljena z drugim odstavkom 5. člena Ustavnega zakona 2/1993.

⁸ Besedi »socialna gradnja« sta bili na podlagi 1. člena Ustavnega zakona 1/2026 nadomeščeni z besedami »javna stanovanjska gradnja«.

- 19) zemljepisna imena;
- 20) protipožarna služba;
- 21) preskrba z živili;
- 22) preprečevanje naravnih nesreč in reševanje.

6. člen

Dežela lahko prilagaja državne zakone svojim potrebam s sprejemanjem dopolnilnih in izvedbenih predpisov na naslednjih področjih:

- 1) otroški vrtci, osnovne in nižje srednje šole, klasični in znanstveni liceji, učiteljsišča, tehniške in umetniške šole;
- 2) delo, socialno in pokojninsko varstvo;
- 3) varstvo kulturne dediščine, krajinsko varstvo, varstvo rastlinstva in živalstva ter druga področja, za katera državna zakonodaja to dopušča.

7. člen

Dežela z zakonom:

- 1) sprejema proračun in zaključni račun proračuna;
- 2) najema kredite in izdaja obveznice v skladu z 52. členom;
- 3) ustanavlja nove občine, tudi metropolitanska mesta⁹, ter spreminja njihov obseg in ime po predhodnem posvetovanju z lokalnim prebivalstvom.

3 bis) ustanavlja nove širše lokalne uprave ter spreminja njihov obseg in ime po predhodnem posvetovanju z lokalnim prebivalstvom.¹⁰

Drugo poglavje Upravne pristojnosti

8. člen¹¹

Dežela izvaja programske in upravne naloge na področjih, ki so v njeni zakonodajni pristojnosti po 4. in 5. členu, v skladu z načeli ustave in tega statuta.

9. člen

Dežela lahko z lastnimi sredstvi prispeva k razvoju univerzitetnega izobraževanja na svojem ozemlju.

10. člen

Država lahko z zakonom prenese svoje upravne naloge v izvajanje deželi in občinam, tudi

⁹ Besede »tudi metropolitanska mesta« so bile dodane s prvim odstavkom 2. člena Ustavnega zakona 1/2016.

¹⁰ Ta točka je bila dodana z 2. členom Ustavnega zakona 1/2026.

¹¹ Ta člen je bil nadomeščen s 3. členom Ustavnega zakona 1/2026.

V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo 8. člena:

»8. člen

Dežela izvaja upravne naloge na področjih, ki so v njeni zakonodajni pristojnosti po 4. in 5. členu, z izjemo tistih, za katera so po državnem zakonu pristojne lokalne uprave«.

metropolitanskim mestom.¹²

Po predhodnem dogovoru med pristojnimi ministri in predsednikom dežele¹³ lahko osrednja državna uprava naloži deželnim službam izvajanje svojih nalog na deželnem ozemlju.

Stroške za izvajanje nalog iz prejšnjih odstavkov krije država.

11. člen¹⁴

Občine, tudi metropolitanska mesta, izvajajo izvirne upravne naloge in naloge, ki jih država ali dežela nanje preneseta z državnim oziroma deželnim zakonom. Širše lokalne uprave izvajajo izvirne upravne naloge, določene z deželnim zakonom, in naloge, ki jih dežela nanje prenese z deželnim zakonom.

Deželni zakon ob upoštevanju načel primernosti, subsidiarnosti in diferenciacije ureja vse oblike, tudi obvezne, skupnega izvajanja nalog občin.

Dežela zagotavlja ustrezna sredstva za izvajanje prenesenih nalog.

TRETJI NASLOV DEŽELNI ORGANI – USTANOVITEV IN PRISTOJNOSTI

Prvo poglavje
Deželni organi

12. člen

Deželni organi so: deželni svet, deželni odbor in predsednik dežele¹⁵.

V skladu z ustavo in pravnim redom Republike ter ob upoštevanju določb tega naslova se z deželnim zakonom, ki ga deželni svet sprejme z absolutno večino svojih članov, določijo oblika deželne vladavine, zlasti način izvolitve deželnega sveta, predsednika dežele in odbornikov, odnosi med deželnimi organi, način vložitve in potrditve obrazloženega predloga nezaupnice predsedniku dežele, primeri neizvoljivosti in nezdržljivosti funkcij ter uveljavljanje pravice do ljudske iniciative za sprejetje deželnih zakonov in ureditev instituta deželnega razveljavitvenega, predhodnega zakonodajnega in posvetovalnega referenduma. Zakon določa enake pogoje za sodelovanje na volitvah, da se zagotovi uravnotežena zastopanost spolov. Hkratni odstop večine članov deželnega sveta pomeni razpustitev sveta ter razpis novih volitev sveta in predsednika dežele, če je bil slednji izvoljen na neposrednih splošnih volitvah. Če predsednika dežele izvoli deželni svet in če se v njem v šestdesetih dneh od volitev ali od odstopa predsednika ne oblikuje večina, se svet zaradi nezmožnosti delovanja razpusti.¹⁶

¹² Besede »pokrajinam in občinam« so bile na podlagi prvega odstavka 3. člena Ustavnega zakona 1/2016 nadomeščene z besedami »občinam, tudi metropolitanskim mestom«.

¹³ Besede »predsednikom deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedami »predsednikom dežele«.

¹⁴ Ta člen je bil nadomeščen s prvim odstavkom 4. člena Ustavnega zakona 1/2016. Naknadno je bil dodan drugi stavek prvega odstavka 4. člena Ustavnega zakona 1/2026.

¹⁵ Besede »in predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke d) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedami »in predsednik dežele«.

¹⁶ Sedanji drugi, tretji, četrti in peti odstavek so bili dodani s črko d) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

Statutarni zakoni, ki jih je deželni svet sprejel skladno z določbami drugega odstavka 12. člena posebnega statuta, kot je bil spremenjen z Ustavnim zakonom 2/2001, so:

- DZ št. 5 z dne 7. 3. 2003 »12. člen Statuta Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine. Pravila o zahtevi, razpisu in izvedbi deželnega razveljavitvenega, zakonodajnega in posvetovalnega referenduma in ljudski iniciativi«;
- DZ št. 21 z dne 29. 7. 2004 »Določitev primerov neizvoljivosti in nezdržljivosti funkcije deželnega svetnika in člana deželnega odbora skladno z drugim odstavkom 12. člena statuta«;

Deželni zakon iz drugega odstavka se vladnemu komisarju ne priglasi po postopku iz prvega odstavka 29. člena. O njem lahko vlada republike sproži postopek presoje ustavnosti pred ustavnim sodiščem v tridesetih dneh od objave zakona.¹⁶

Deželni zakon iz drugega odstavka je lahko predmet deželnega referendumu v skladu z določbami posebnega deželnega zakona.^{16 17}

[V primeru, da je zakon sprejet z dvotretjinsko večino glasov članov deželnega sveta, se referendum razpiše samo, če najpozneje v treh mesecih od objave zakona ena tridesetina volilnih upravičencev za izvolitev deželnega sveta podpiše predlog.]^{16 18}

Drugo poglavje Deželni svet

13. člen¹⁹

Deželni svet se izvoli na splošnih, neposrednih in tajnih volitvah, ki so enake za vse.

Deželni svet sestavlja devetinštirideset svetnikov.

14. člen²⁰

Deželni svet je izvoljen za obdobje petih let. Petletno obdobje začne teči z dnem glasovanja.

Volitve v nov deželni svet razpiše predsednik dežele.²¹ Volitve lahko potekajo najprej četrto nedeljo pred iztekom obdobja iz prejšnjega odstavka in najpozneje drugo nedeljo po njem.

Uredba o razpisu volitev mora biti objavljena najpozneje petinštirideset dni pred predvidenim datumom volitev.

-
- DZ št. 17 z dne 18. 6. 2007 »Določitev oblike vladavine dežele Furlanije - Julijske krajine in deželnega volilnega sistema skladno z 2. členom posebnega statuta«;
 - DZ št. 14 z dne 18. 7. 2014 »Sprememba Deželnega zakona št. 5 z dne 7. 3. 2003 (12. člen Statuta Avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine. Pravila o predlogu, razpisu in izvedbi deželnega razveljavitvenega, zakonodajnega in posvetovalnega referendumu in ljudski iniciativi)«.

Zakonska ureditev potrditvenega referendumu iz četrtega odstavka tega člena je bila sprejeta z Deželnim zakonom št. 29 z dne 27. 11. 2001 »Pravila o potrditvenem referendumu, ki ga predvidevata četrti in peti odstavek 2. člena Posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine.«

¹⁷ Ta odstavek je bil nadomeščen s črko a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 1/2026.

V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo četrtega odstavka 12. člena:

»Če v treh mesecih od objave deželnega zakona ena petdesetina deželnih volivcev ali ena petina članov deželnega sveta zahteva razpis referendumu, se o deželnem zakonu iz drugega odstavka odloča na deželnem referendumu, ki ga ureja ustrezen deželni zakon. Zakon, o katerem se odloča na referendumu, ni razglašen, če ni potrjen z večino veljavnih glasov.«

¹⁸ Ta odstavek je bil razveljavljen s črko b) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 1/2026.

¹⁹ Ta člen je bil spremenjen s črko e) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001, s 1. členom Ustavnega zakona št. 1 z dne 7. 2. 2013 in nazadnje je bil njegov drugi odstavek nadomeščen s 6. členom Ustavnega zakona 1/2026.

V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo 13. člena:

»13. člen

1. Deželni svet se izvoli na splošnih, neposrednih in tajnih volitvah, ki so enake za vse.

2. Število deželnih svetnikov je sorazmerno s številom prebivalcev, tj. po en svetnik na vsakih dopoljenih 25.000 prebivalcev oziroma na nedopolnjen delež, ki presega 10.000 prebivalcev. Podlaga za izračun je zadnje uradno poročilo statističnega urada ISTAT o letnih demografskih gibanjih in izračunu števila prebivalcev s prijavljenim stalnim prebivališčem pred razpisom volitev.«

²⁰ Ta člen je bil spremenjen z 2. členom Ustavnega zakona št. 1 z dne 23. 2. 1972 in z 2. členom Ustavnega zakona št. 3 z dne 12. 4. 1989.

²¹ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedami »predsednik dežele«.

Novoizvoljeni deželni svet se sestane v dvajsetih dneh po razglasitvi izida volitev, sejo pa skliče predsednik dežele.²¹

Začasno predsedovanje novemu deželnemu svetu prevzame najstarejši med prisotnimi svetniki; dolžnosti sekretarja opravljata najmlajša svetnika.

15. člen

Deželne svetnike imajo pravico voliti vsi, ki so vpisani v volilne imenike občin v deželi.

V deželni svet so lahko izvoljeni volivci, ki so polnoletni na dan volitev.²²

Funkcija deželnega svetnika je nezdružljiva s funkcijo člana enega od dveh zbornic parlamenta, člana drugega deželnega oziroma pokrajinskega sveta, župana občine z več kot 10.000 prebivalci oziroma člana Evropskega parlamenta.²³

[Druge primere nezdružljivosti funkcij in neizvoljivosti kandidatov določa državni zakon.]²⁴

16. člen

Deželni svetniki zastopajo vso deželo in nimajo zavezujočega mandata.

Svetnikov ni mogoče sodno preganjati zaradi izraženih mnenj ali glasov, oddanih pri opravljanju njihovih funkcij.

17. člen

Pred nastopom funkcije vsak deželni svetnik izreče naslednjo prisego:

»Prisegam, da bom zvest/-a Republiki in da bom opravljal/-a svoje dolžnosti izključno za neločljivo blaginjo države in dežele.«

18. člen

Novoizvoljeni deželni svet po določbah poslovnika deželnega sveta najprej ustanovi predsedstvo z izvolitvijo predsednika, dveh podpredsednikov in sekretarjev.

Predsednik je izvoljen s tajnim glasovanjem in absolutno večino glasov članov sveta; po drugem glasovanju zadostuje relativna večina veljavno oddanih glasov.

Takoj po ustanovitvi predsedstva se svetniki vključijo v stalne odbore, ki so po poslovniku zadolženi za predhodno obravnavo predlogov zakonov.

19. člen

Predsedniku deželnega sveta pripada po deželnem zakonu denarno nadomestilo za opravljanje funkcije.

Drugim članom deželnega sveta pripada po deželnem zakonu sejnina za dneve, ko zasedajo svet in odbori.

20. člen

Deželni svet skliče predsednik deželnega sveta. Svet se redno sestane prvi delovni dan v februarju

²² Besede »dopolnili petindvajset let« so bile na podlagi prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 1/2016 nadomeščene z besedo »polnoletni«.

²³ Besede »oziroma člana Evropskega parlamenta« so bile dodane s črko f) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

²⁴ Ta odstavek je bil razveljavljen s črko g) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

in oktobru.

Svet se sestane tudi vsakič, ko njegov predsednik presodi, da je to primerno. Na zahtevo predsednika dežele²⁵ ali četrtnine svetnikov mora predsednik sklicati svet v petnajstih dneh.

Dnevni red deželnega sveta se predhodno sporoči vladnemu komisarju.

Seje sveta so javne, razen v primerih, ki jih določa poslovnik.

21. člen

Deželni svet sprejme svoj poslovnik z absolutno večino glasov vseh deželnih svetnikov.

22. člen

Deželni svet se lahko razpusti, če deluje v nasprotju z ustavo ali s tem statutom, če huje krši zakon ali če se ne odzove na poziv vlade republike, naj zamenja deželni odbor ali predsednika, ki sta delovala v nasprotju z ustavo ali s tem statutom ali huje kršila zakon.

Deželni svet se lahko razpusti tudi, če je ogrožena državna varnost [ali če ni zmožen delovati].²⁶

Predsednik republike razpusti deželni svet z obrazloženo uredbo po predhodnem sklepu ministrskega sveta in posvetovanju s parlamentarnim odborom za deželna vprašanja.

Z uredbo o razpustitvi se imenuje komisija treh državljanov, izvoljivih v deželni svet, ki skrbi za tekoče posle v pristojnosti deželnega odbora ter sprejema neodložljive ukrepe, ki jih je treba predložiti v potrditev novemu svetu.

Z isto uredbo se določi tudi datum volitev, ki morajo potekati najpozneje šest mesecev po razpustitvi deželnega sveta.

Nov deželni svet se skliče v dvajsetih dneh po volitvah.

Predsednika dežele, izvoljenega na splošnih neposrednih volitvah, se lahko razreši z obrazloženo uredbo predsednika republike in na način, določen v tretjem odstavku tega člena, če je ravnal v nasprotju z ustavo ali huje ter večkratno kršil zakon. Predsednika dežele se lahko razreši tudi, če je ogrožena državna varnost.²⁷

23. člen

Z obrazloženo upravno odločbo predsednik ministrskega sveta po posvetu z ministrskim svetom naslovi predsedniku deželnega sveta po vladnem komisarju poziv za zamenjavo deželnega odbora ali predsednika dežele²⁸, predvidenega v prvem odstavku 22. člena.

Tretje poglavje
Naloge deželnega sveta

24. člen

Deželni svet je nosilec deželi priznanih zakonodajnih pristojnosti in drugih nalog, ki so mu dodeljene z ustavo, tem statutom in državnimi zakoni.

²⁵ Besede »predsednika deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednika dežele«.

²⁶ Besede »ali če ni zmožen delovati« so bile črtane s črko h) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

²⁷ Ta odstavek je bil dodan s črko i) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

²⁸ Besede »ali predsednika deželnega odbora« so bile na podlagi črke l) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedami »ali predsednika dežele«.

25. člen

Deželni svet do 31. decembra sprejme deželni proračun, ki ga deželni odbor pripravi za naslednje proračunsko leto.

Deželni svet lahko z zakonom sprejme začasno izvrševanje proračuna za obdobje največ štirih mesecev.

Proračunsko leto traja od 1. januarja do 31. decembra.

Do 31. julija deželni svet preuči in sprejme zaključni račun proračuna dežele za preteklo proračunsko leto. Sestava zaključnega računa ustreza sestavi proračuna.

26. člen

Deželni svet lahko pripravi predloge zakonov za področja, ki sicer niso v njegovi pristojnosti, so pa v posebnem interesu dežele, in jih predloži v obravnavo zbornicama.

Predsednik dežele²⁹ posreduje predloge zakonov vladi, ki jih nato predloži v obravnavo zbornicama.

Deželni svet lahko tudi pozove zbornici in vlado republike k ukrepanju na nekaterih področjih v pristojnosti države.

Četrto poglavje Oblikovanje deželnih zakonov

27. člen

Zakonodajno pobudo za sprejetje deželnih zakonov v obliki predlogov, razdeljenih na člene, lahko vložijo deželni odbor, vsak član deželnega sveta ali najmanj 5.000 volivcev.³⁰

28. člen

Predloge zakonov predhodno obravnava pristojni odbor, nato pa jih deželni svet sprejme po posameznih členih in s končnim glasovanjem.

[29. člen³¹

Vsak zakon, ki ga sprejme deželni svet, predsednik sveta priglasí vladnemu komisarju in ga razglasi trideset dni po priglasitvi, razen če ga vlada republike zaradi protiustavnosti ali nasprotja z državnim interesom ne vrne v ponovno obravnavo deželnemu svetu.

Če deželni svet zavrneni zakon spet sprejme z absolutno večino svojih članov, se zakon razglasi, razen če vlada republike v petnajstih dneh po ponovni priglasitvi ne sproži postopka za presojo ustavnosti pred ustavnim sodiščem ali vsebinskega vprašanja pred parlamentom zaradi nasprotja interesov.]

[30. člen³²

Zakon, ki ga deželni svet z absolutno večino glasov svojih članov sprejme po nujnem postopku, se lahko razglasi tudi pred rokom, določenim v prejšnjem členu, če vlada republike na to izrecno pristane.]

²⁹ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

³⁰ Številka »15.000« je bila na podlagi prvega odstavka 6. člena Ustavnega zakona 1/2016 nadomeščena s številko »5.000«.

³¹ Ta člen je bil razveljavljen s črko b) prvega odstavka 9 člena Ustavnega zakona 1/2026.

³² Ta člen je bil razveljavljen s črko b) prvega odstavka 9 člena Ustavnega zakona 1/2026.

31. člen

Predsednik dežele³³ razglasi deželni zakon z besedami: »Deželni svet je zakon sprejel; predsednik dežele³⁴ ga razglašaja«. Zakonskemu besedilu sledi izjava: »Ta zakon bo objavljen v Uradnem listu dežele. Vsi naslovniki so zakon dolžni spoštovati in skrbeti, da ga drugi spoštujejo kot deželni zakon«.

32. člen

Deželni zakon je objavljen v Uradnem listu dežele Furlanije - Julijske krajine in začne veljati petnajst dni po objavi, razen če v zakonu ni določen drugačen rok.

Deželni zakon je objavljen tudi v Uradnem listu Republike.

[33. člen³⁵

O popolni ali delni razveljavitvi deželnega zakona se odloča na referendumu, ki se razpiše na predlog najmanj 20.000 volivcev ali dveh pokrajinskih svetov.

Referenduma ni dopustno razpisati o deželnih zakonih o davkih in proračunu.

Pravico do glasovanja na referendumu imajo vsi volivci v deželi.

Predlog referenduma je sprejet, če se glasovanja udeleži večina volilnih upravičencev in če prejme absolutno večino veljavno oddanih glasov.

Preostale pogoje za izvedbo referenduma določa deželni zakon, predviden v 5. členu tega statuta.]

Peto poglavje
Predsednik dežele³⁶ in deželni odbor

34. člen³⁷

Deželni odbor sestavljajo predsednik in odborniki. Eden od odbornikov prevzame funkcijo podpredsednika.

Izglasovanje nezaupnice predsedniku dežele, ki je bil izvoljen na splošnih neposrednih volitvah, njegova razrešitev, stalni zadržek, smrt ali odstop pomenijo tudi odstop odbora in razpustitev deželnega sveta.

³³ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

³⁴ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

³⁵ Ta člen je bil razveljavljen s črko m) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

³⁶ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

³⁷ Ta člen je bil spremenjen s črko n) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001. V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo 34. člena:

»34. člen

Z deželnim zakonom se določi število odbornikov in njihove pristojnosti ter se lahko določi, da imajo odbornišтва sedež tudi v krajih, ki niso glavno mesto dežele.

Deželni svet izvoli deželni odbor v skladu s pravili, ki so določena v naslednjih členih; odbor sestavljajo predsednik in največ 10 polnopravnih odbornikov. Namestniki odbornikov (največ 4) nadomeščajo polnopravne odbornike v primeru odsotnosti ali zadržka.

Deželni odbor deluje do ponovne izvolitve deželnega sveta, razen v primerih iz 37. člena.

V primeru odstopa odbora ali dela odbora se deželni svet sestane v 15 dneh, da ga ponovno izvoli ali dopolni; odbor še naprej opravlja tekoče posle do izvolitve novega.«

[35. člen³⁸

Po ustanovitvi predsedstva deželni svet izvoli izmed svojih svetnikov predsednika deželnega odbora, in sicer s tajnim glasovanjem in z absolutno večino glasov svojih članov oziroma po drugem glasovanju z relativno večino veljavno oddanih glasov.]

[36. člen³⁹

Deželni svet izvoli deželni odbor izmed svojih svetnikov, in sicer s tajnim glasovanjem in absolutno večino glasov svojih članov oziroma po drugem glasovanju z relativno večino veljavno oddanih glasov.]

[37. člen⁴⁰

Deželni svet lahko razreši deželni odbor oziroma enega ali več članov z obrazloženim predlogom, ki ga vloži najmanj ena šestina članov in ga sprejme s poimenskim glasovanjem absolutna večina članov, razen v primeru iz 22. člena.

O predlogu razrešitve razpravlja svet največ sedem in najmanj tri dni po vložitvi predloga razrešitve.]

[38. člen⁴¹

Odstop predsednika deželnega odbora začne veljati, ko se z njim seznani deželni svet.

Z odstopom, razrešitvijo ali smrtjo predsednika deželnega odbora preneha mandat celotnemu odboru.]

[39. člen⁴²

Predsednik deželnega odbora sprejme odstop odbornikov in o tem obvesti predsednika deželnega sveta.]

40. člen

Funkcija predsednika dežele⁴³ ali odbornika je nezdržljiva s katero koli drugo javno funkcijo.

41. člen

Deželni zakon določa denarno nadomestilo za predsednika dežele⁴⁴ in za odbornike.

³⁸ Ta člen je bil razveljavljen s črko m) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

³⁹ Ta člen je bil razveljavljen s črko m) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

⁴⁰ Ta člen je bil razveljavljen s črko m) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

⁴¹ Ta člen je bil razveljavljen s črko m) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

⁴² Ta člen je bil razveljavljen s črko m) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

⁴³ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

⁴⁴ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

Šesto poglavje
Naloge predsednika dežele⁴⁵

42. člen

Predsednik dežele⁴⁶:

- a) zastopa deželo, sklicuje deželni odbor in mu predseduje, vodi in usklajuje njegovo delovanje, nadzira deželne urade in službe;
- b) razglaša deželne zakone in z uredbo izdaja pravilnike, ki jih je sprejel odbor;
- c) izvaja druge naloge, ki so mu priznane po zakonu in deželnem statutu.

[43. člen⁴⁷

Predsednik deželnega odbora z uredbo, ki se objavi v Uradnem listu dežele, imenuje polnopravnega odbornika, ki ga nadomešča v primeru odsotnosti ali zadržanosti, dodeli resorje ali morebitne druge naloge posameznim odbornikom ter določi nadomestne odbornike.]

44. člen

Predsednik dežele⁴⁸ sodeluje na zasedanjih ministrskega sveta, ko se obravnavajo vprašanja, ki posebej zadevajo deželo.

45. člen

Predsednik dežele⁴⁹ vodi izvajanje upravnih nalog, katerih izvrševanje je država prenesla na deželo v skladu s prvim in drugim odstavkom 10. člena, in se pri tem ravna po navodilih osrednje državne uprave.

Predsednik dežele⁵⁰ odgovarja deželnemu svetu in vladi republike pri izvajanju nalog iz prvega odstavka.

Upravne odločbe, ki jih dežela izdaja na podlagi 10. člena, niso pravnomočne.

Sedmo poglavje
Naloge deželnega odbora

[46. člen⁵¹

Deželni odbor sprejema pravilnike za izvajanje zakonov, ki jih sprejme deželni svet; izvaja upravno dejavnost na področjih, ki so v interesu dežele, in sklepa o deželnih pogodbah, razen o zadevah, ki so po prvem odstavku 34. člena v pristojnosti odbornikov; upravlja deželno premoženje in nadzoruje upravljanje deželnih javnih služb, ki jih izvajajo posebna podjetja; pripravi proračun in predloži letni zaključni račun proračuna; sklepa o pasivnih in aktivnih sporih, odpovedih in poravnava; opravlja druge zadolžitve, ki mu

⁴⁵ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

⁴⁶ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

⁴⁷ Ta člen je bil razveljavljen s črko m) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

⁴⁸ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

⁴⁹ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

⁵⁰ Besede »predsednik deželnega odbora« so bile na podlagi črke a) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001 nadomeščene z besedama »predsednik dežele«.

⁵¹ Ta člen je bil razveljavljen s črko m) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

jih nalagajo deželni statut ali drugi zakoni.]

47. člen

O vzpostavitvi, ureditvi in spremembi državnih komunikacijskih in prometnih povezav, ki so posebnega pomena za deželo, je obvezno posvetovanje z deželnim odborom.

Tudi o sklenitvi trgovinskih sporazumov s tujimi državami, ki so posebnega pomena za deželni obmejni promet ali za tranzitni promet skozi tržaško pristanišče, je obvezno posvetovanje z deželnim odborom.

O drugih vprašanjih, ki zadevajo deželo ali deželo in državo, lahko vlada republike zaprosi deželni odbor za mnenje.

ČETRTI NASLOV FINANCE – JAVNO DOBRO IN DEŽELNO PREMOŽENJE

48. člen

Dežela ima lastne finance, ki so z državnimi usklajene po načelu državne solidarnosti, kot določajo naslednji členi.

49. člen⁵²

1. Deželi pripadajo naslednji deleži od državnih davčnih prihodkov:

a) 2,975 desetine prihodka od trošarine za bencin in 3,034 desetine prihodka od trošarine za dizelsko gorivo, ki se za pogon vozil prodaja na deželnem ozemlju;

b) 5,91 desetine prihodka od trošarine za električno energijo, porabljeno na deželnem ozemlju;

c) 5,91 desetine prihodka od trošarine za tobačne izdelke, ki se dajo v promet na deželnem ozemlju;

d) 5,91 desetine prihodka od davka na dodano vrednost (DDV), ki se zaračuna na deželnem območju in določi na podlagi deželne porabe v gospodinjstvih, ki jo letno oceni Nacionalni statistični inštitut, z izjemo prihodka od uvoznega DDV-ja;

e) 5,91 desetine prihodka od katere koli državne dajatve, ki se zaračuna na deželnem ozemlju, z izjemo trošarin, ki niso navedene v črkah a), b) in c); trošarin za mazalno olje, naftni bitumen in druge proizvode; prihodkov, povezanih s trošarinami; pristojbine na izpuste žveplovega dioksida in dušikovih oksidov; prihodkov od iger na srečo; letnih avtomobilskih dajatev; televizijskih in radijskih naročin. Pri državnih dajatvah, za katere ni mogoče določiti ustvarjenega prihodka, se upošteva obseg dajatve, pobrane na deželnem ozemlju.

2. V deleže prihodkov od državnih dajatev, ki jih skladno s tem členom država odstopi deželi, niso všteti deleži, ki jih država odstopi drugim osebam javnega sektorja in lokalnim upravam.

3. Deželi pripada delež prihodka od državnih nadomestnih davkov sorazmerno s prihodkom od nadomeščenih davkov, ki pripada deželi ali lokalnim upravam na ozemlju dežele.

50. člen

Država z zakonom dodeli deželi namenska sredstva za izvajanje posebnih nalog, ki ne sodijo med njene redne zadolžitve, in za izvajanje celovitih razvojnih načrtov.

⁵² Ta člen je bil nadomeščen s 1. januarjem 2018 na podlagi črke a) 817. odstavka 1. člena Zakona št. 205 z dne 27. 12. 2017, potrjenega v skladu s petim odstavkom 63. člena Posebnega statuta dežele Furlanije - Julijske krajine.

51. člen

Vir deželnih prihodkov so tudi dohodki iz njenega premoženja ali od lastnih dajatev, ki jih lahko dežela uvede z deželnim zakonom skladno z davčnim sistemom države in občin, tudi metropolitanskih mest.⁵³

Prihodek od lastnih dajatev in deležev dajatev ter dodatkov na državne dajatve, ki jih državni zakoni priznavajo lokalnim upravam, pripada deželi v povezavi z lokalnimi upravami na njenem območju, brez poseganja v finančno nevtralnost za državni proračun.⁵⁴

Če je lokalnim upravam z državnim zakonom naložena ureditev javnih dajatev, dodatkov⁵⁵ ali deležev državnih dajatev iz drugega odstavka, dežela določi merila, načine in omejitve izvajanja te ureditve na njenem ozemlju.⁵⁴

Dežela lahko ob upoštevanju predpisov Evropske unije o državnih pomočeh:

a) spremeni stopnje državnih dajatev, če ji to omogoča državna zakonodaja, tako da jih ne glede na sedanje omejitve še dodatno zniža oziroma zviša do najvišje možne stopnje, dovoljene po državni zakonodaji, določi oprostitve plačila, uvede različne oblike znižanja davka ali zmanjšanja davčne osnove;

b) uvede nove lokalne dajatve na področjih v svoji pristojnosti in določi, med drugim, način pobiranja dajatev tudi z odstopanjem od državne zakonodaje;

b bis) uredi občinske nepremičninske dajatve, ki so bile uvedene z državnim zakonom, tudi z odstopanjem od istega zakona, določi način pobiranja in lokalnim upravam omogoči, da spremenijo davčne stopnje ter uvedejo oprostitve, odtegljaje in zmanjšanja.^{54 56}

Carinski postopki so v izključni pristojnosti države.

Kadar se z državnim zakonom uvede javna dajatev, ki je v pristojnosti pokrajin, se dajatev in z njo povezane pristojnosti prenesejo na deželo.⁵⁷

Sredstva ali olajšave, ki jih država dodeli v korist vseh pokrajin in so potencialno namenjeni tudi območjem nekdanjih pokrajin Furlanije - Julijske krajine, se dodelijo v korist dežele.⁵⁸

52. člen

Dežela se za financiranje investicijskih del lahko zadolžuje z izdajo obveznic, za katere sama jamči, do največ višine svojih rednih prihodkov, brez poseganja v pooblastila, ki jih po veljavni zakonodaji izdajata minister za zakladništvo in medresorski odbor za kreditiranje in varčevanje.

53. člen

Dežela sodeluje pri preveritvi izračuna državnih davkov od dohodkov subjektov, ki imajo davčni

⁵³ Besede »pokrajin in občin« so bile na podlagi prvega odstavka 7. člena Ustavnega zakona 1/2016 nadomeščene z besedami »občin, tudi metropolitanskih mest«.

⁵⁴ Sedanji drugi, tretji in četrti odstavek so bili dodani s črko a) 157. odstavka 1. člena Zakona št. 220 z dne 13. 12. 2010, skladno z določbami petega odstavka 63. člena statuta.

⁵⁵ Beseda »dodatkov« je bila dodana z odstavkom 875 *quinquies* 1. člena Zakona št. 145 z dne 30. 12. 2018, ki je bil vključen s prvim odstavkom člena 33 *ter* Uredbe z zakonsko močjo št. 34 z dne 30. 4. 2019, potrjene in spremenjene z Zakonom št. 58 z dne 28. 6. 2019.

⁵⁶ Črka b) je bila nadomeščena s črkama b) in b bis) na podlagi odstavka 875 *sexsies* 1. člena Zakona št. 145 z dne 30. 12. 2018, ki je bil vključen s prvim odstavkom člena 33 *ter* Uredbe z zakonsko močjo št. 34 z dne 30. 4. 2019, potrjene in spremenjene z Zakonom št. 58 z dne 28. 6. 2019.

⁵⁷ Ta odstavek je bil dodan s črko b) 817. odstavka 1. člena Zakona 205/2017.

⁵⁸ Ta odstavek je bil dodan s 555. odstavkom 1. člena Zakona 234/2021.

sedež oziroma prebivališče na deželnem ozemlju.⁵⁹

V ta namen lahko deželni odbor do 31. decembra pred letom, v katerem se izteče rok za preverjanje, državnim finančnim uradom v deželi sporoči podatke, dejstva in informacije, ki vplivajo na določitev višje davčne osnove, in posreduje vsakršno ustrezno dokazno gradivo.⁵⁹

Državni finančni uradi v deželi morajo deželnemu odboru poročati o upravnih določbah, sprejetih na podlagi navodil odbora.⁵⁹

Dežela lahko po dogovoru s finančnim ministrstvom državnim organom poveri preveritev izračuna in pobiranje deželnih dajatev. V navedenem dogovoru se določijo smernice in strateški cilji, povezani z dejavnostjo davčnega preverjanja na deželnem ozemlju, ki se izvaja na podlagi naknadnih operativnih sporazumov z davčnimi uradi.⁶⁰

54. člen

Deželni svet lahko vsako leto dodeli del deželnih prihodkov občinam, tudi metropolitanskim mestom,⁶¹ in širšim lokalnim upravam⁶² da jim omogoči uresničevanje zastavljenih ciljev in izvajanje nalog, določenih z zakoni.

55. člen

Na deželo se prenese državno premoženje, ki postane del deželnega nerazpoložljivega premoženja, in sicer:

- 1) gozdovi;
- 2) rudniki, mineralne in termalne vode;
- 3) kamnolomi in šotišča, s katerimi lastnik ne sme več razpolagati.

56. člen

Nepremičninsko premoženje države, ki se nahaja na ozemlju dežele in je razpoložljivo na dan uveljavitve tega statuta, se prenese na deželo.

57. člen

Z izvedbenimi predpisi tega statuta se določi premoženje iz 55. in 56. člena ter opredeli način prenosa tega premoženja na deželo.

PETI NASLOV NADZOR NAD DEŽELNO UPRAVO

58. člen

Oddelek računskega sodišča s sedežem v glavnem mestu dežele izvaja nadzor zakonitosti nad akti uprave dežele v skladu z državnimi zakoni, ki urejajo pristojnosti računskega sodišča.

⁵⁹ Prejšnji prvi odstavek je bil skladno z 2. členom Zakona 457/1984 nadomeščen s sedanjimi prvim, drugim in tretjim odstavkom, kot določa peti odstavek 63. člena statuta.

⁶⁰ Ta odstavek je bil spremenjen s črko b) 157. odstavka 1. člena Zakona 220/2010, skladno z določbami petega odstavka 63. člena statuta.

⁶¹ Besede »pokrajinam in občinam« so bile na podlagi prvega odstavka 8. člena Ustavnega zakona 1/2016 nadomeščene z besedami »občinam, tudi metropolitanskim mestom«.

⁶² Besede »in širšim lokalnim upravam« so bile dodane s 7. členom Ustavnega zakona 1/2026.

ŠESTI NASLOV
LOKALNE UPRAVE

59. člen⁶³

1. Ureditev lokalnih uprav v deželi temelji na občinah, tudi na metropolitanskih mestih, in na širših lokalnih upravah, oblikovanih z neposrednimi volitvami, ki so obvezne samoupravne lokalne skupnosti z lastnim statutom, pristojnostmi in nalogami v skladu z načeli, ki jih določata ustava in ta statut.

1 bis. Deželni zakon ureja ustanovitev, obseg ter – tudi na diferenciran način – naloge, obliko upravljanja in načine izvolitve organov širših lokalnih uprav.

[60. člen⁶⁴

Nadzor nad akti lokalnih uprav izvajajo deželni organi na način in v mejah, ki jih določa deželni zakon v skladu z načeli državnih zakonov.]

SEDMI NASLOV
ODNOSI MED DRŽAVO IN DEŽELO

61. člen

V deželi je nameščen vladni komisar s sedežem v glavnem mestu dežele. Komisar je državni uradnik z nazivom, ki ni nižji od generalnega direktorja ali temu enakovrednega položaja. Vladni komisar je imenovan z uredbo predsednika republike na predlog predsednika ministrskega sveta v soglasju z ministrom za notranje zadeve in po predhodnem posvetovanju z ministrskim svetom.

62. člen

Vladni komisar v deželi opravlja naloge, ki mu jih poverja ta statut, obenem pa:

- 1) usklajuje izvajanje državnih pristojnosti v deželi skladno z vladnimi smernicami;
- 2) nadzira opravljanje nalog, ki jih je država prenesla na deželo in občine, tudi na metropolitanska mesta⁶⁵, ter posreduje morebitne pripombe pristojnim vodjem uprav;
- 3) posreduje v odnosih med državo in deželo, razen v zadevah, ki praviloma sodijo v pristojnost decentraliziranih državnih organov, katerih službe niso izrecno prenesene na deželo.

Vladnemu komisarju mora predsedstvo deželnega sveta pravočasno poslati dnevne rede in izvode zapisnikov sej deželnega sveta.

⁶³ Ta člen je bil nadomeščen s prvim odstavkom 9. člena Ustavnega zakona 1/2016, naknadno je bil s črkama a) in b) prvega odstavka 8. člena Ustavnega zakona 1/2026 spremenjen prvi odstavek in dodan odstavek 1 bis.

V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo 59. člena:

»59. člen

Pravna ureditev lokalnih uprav v deželi temelji na občinah, tudi na metropolitanskih mestih, ki so obvezne samoupravne lokalne skupnosti z lastnim statutom, pristojnostmi in nalogami v skladu z načeli, ki jih določata ustava in ta statut.«

Glej tudi 10 člen Ustavnega zakona 1/2026, ki določa:

»10 člen (Končne določbe)

1. Za širše lokalne uprave iz 59. člena Ustavnega zakona št. 1 z dne 31. 1. 1963, kakor je bil spremenjen z 8. členom tega ustavnega zakona, se smiselno uporabljajo izvedbeni predpisi statuta, predvideni za lokalne uprave.«

⁶⁴ Ta člen je bil razveljavljen s črko b) prvega odstavka 9. člena Ustavnega zakona 1/2026.

⁶⁵ Besede »pokrajine in občine« so bile na podlagi prvega odstavka 10. člena Ustavnega zakona 1/2016 nadomeščene z besedami »občine, tudi na metropolitanska mesta«.

OSMI NASLOV
DOPOLNILNE, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

63. člen

Za spreminjanje tega statuta velja postopek, ki ga ustava določa za ustavne zakone.

Pobudo za spremembo lahko poda tudi deželni svet.⁶⁶

Predloge za spremembo tega statuta na pobudo vlade ali parlamenta posreduje vlada republike deželnemu svetu, ta pa poda svoje mnenje v dveh mesecih.⁶⁶

Državnega referenduma o potrjenih spremembah ni mogoče razpisati.⁶⁶

Določbe iz četrtega naslova se lahko spreminjajo z zakonom na predlog katerega koli člana parlamenta, vlade in dežele, pri čemer je vedno nujno predhodno posvetovanje z deželo.

64. člen

Vse dokler ni z deželnim zakonom drugače določeno, se na področjih v pristojnosti dežele uporabljajo državni zakoni.

65. člen

Po posvetovanju s šestčlansko paritetno komisijo, v katero tri člane imenuje vlada republike, tri pa deželni svet, se z zakonskimi uredbami izdajo izvedbeni predpisi tega statuta in predpisi, s katerimi se na deželno upravo prenesejo državne službe, ki v Furlaniji - Julijski krajini opravljajo deželi dodeljene naloge.

66. člen

S predpisi, ki jih je treba v štirih mesecih od prve izvolitve deželnega sveta izdati skladno s 65. členom, bo za decentralizacijo upravnih nalog v Pokrajini Videm ustanovljeno okrožje, ki bo obsegalo območje pod jurisdikcijo pordenonskega sodišča in ozemlje občin Erto - Casso in Cimolais.

Z istimi predpisi bodo v to okrožje decentralizirane z izrecnim prenosom pooblastil tudi državne službe, ki jih ni mogoče prenesti na deželno upravo, vključno z uradi ministrstev za notranje zadeve, finance, šolstvo, javne infrastrukture, zaposlovanje, socialno zavarovanje in poldržavnih ustanov.

V to okrožje bo dežela decentralizirala svoje službe.⁶⁷

[Občine tega okrožja se za opravljanje prenesenih nalog iz 11. člena združijo v splošni konzorcij].⁶⁸

67. člen

Dežela bo svoje službe praviloma prvič ustanovila z napotenimi občinskimi, pokrajinskimi in državnimi uslužbenci.

Število napotitev državnih uslužbencev in njihove naloge določi deželni svet.

Napovitve uslužbencev odredijo uprave, pri katerih so ti uslužbenci zaposleni, po predhodnem dogovoru z deželnim odborom.

⁶⁶ Sedanji drugi, tretji in četrti odstavek so bili dodani s črko o) prvega odstavka 5. člena Ustavnega zakona 2/2001.

⁶⁷ Ta odstavek je bil spremenjen s črko a) prvega odstavka 1. člena Ustavnega zakona 1/2016.

V nadaljevanju je navedeno prej veljavno besedilo tretjega odstavka 66. člena:

»3. V tem okrožju bosta dežela in pokrajina decentralizirali svoje službe.«

⁶⁸ Četrti odstavek je bil razveljavljen s črko b) prvega odstavka 11. člena Ustavnega zakona 1/2016.

68. člen

Z deželnim zakonom bo določen način razporejanja uslužbencev iz 67. člena na sistemizirana delovna mesta dežele.

Predpisi o pravnem in plačnem položaju deželnih uslužbencev morajo biti usklajeni s predpisi o pravnem in plačnem položaju državnih uslužbencev.

Število sistemiziranih delovnih mest državne uprave se zmanjša za število državnih uslužbencev, ki so razporejeni na sistemizirana delovna mesta v deželni upravi.

69. člen

V štirih mesecih od dneva uveljavitve tega statuta bodo z državnim zakonom izdana pravila za izvolitev in sklic prvega deželnega sveta skladno s pogoji iz 13. člena.

Stroški za prvo izvolitev bremenijo državo.

Stroške za prvo umestitev deželne uprave krije država v obliki predujma, ki se odšteje od prihodkov, ki v skladu z 49. členom pripadajo deželi.

70. člen

Vse dokler ne bo z državnim zakonom drugače določeno, bo upravno pristojnost generalnega vladnega komisarja za Tržaško ozemlje izvajal vladni komisar v deželi, z izjemo pristojnosti prefekta in pristojnosti, ki so bile prenesene na deželo. Vladni komisar v deželi ima po Zakonu št. 514 z dne 27. 6. 1955 in v skladu s poznejšimi podaljšanji njegove veljavnosti tudi pristojnost upravljanja proračunskih sredstev, namenjenih potrebam tega območja.

Sklad za potrebe Tržaškega ozemlja za proračunsko leto 1962/63 je potrjen za deset proračunskih let, od leta 1962/63 dalje; od sklada se ob upoštevanju Zakona št. 1600 z dne 22. 12. 1960 odštejejo letni stroški za osebje, ki ga je zaposlila Zavezniška vojaška uprava.

Vladni komisar v deželi razdeli sredstva, za katera je pristojen, po predhodnem posvetovanju s posebno komisijo, ki jo sestavljajo tržaški župan, predsednik Pokrajine Trst in pet deželnih svetnikov, izvoljenih v tržaški volilni enoti, ki jih imenuje deželni svet s sistemom omejenega glasovanja.

Vladni komisar v deželi lahko zaprosi komisijo za nezavezujoče mnenje v zvezi z drugimi upravnimi nalogami, ki jih izvaja na Tržaškem ozemlju.

Najpozneje eno leto od dneva uveljavitve tega statuta se z državnim zakonom izdajo predpisi o ustanovitvi in ureditvi Tržaške pristaniške uprave.

februar 2026